

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN
OPGERICHT 2 AUG. '27 VOOR DEN TIJD VAN 29 JAREN EN 5 MAANDEN

Redactie: Heveaweg 24, Meester-Cornelis

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Heveaweg 24 Meester-Cornelis, tot wien men zich te wenden heeft voor persoonlijke belangen en voor vereenigingsaangelegenheden en die tevens de redactie der B. A. voert.

Secretaris-Penningmeester: J. C. de Keyzer, Wilhelminastraat 10 Bandoeng, Postkantoor Riouwstraat. Tevens *Administrateur I. B. T.* voor:

- a. Aanmelding als lid V. v. B.
- b. „ „ „ abonné I. B. T.
- c. Adresverandering en contributie.
- d. Vereenigingsaangelegenheden.
- e. Opgave van advertenties.

2e Secretaris-Bibliothecaris: R. M. Soejatiman, Petodjosawah Zuid, Gang VI, Batavia-Centrum, voor: Vereenigingszaken inwendige dienst, aanvraag oude Nrs. I. B. T. en bibliotheeknummers.

HET REFERENDUM.

Wij herinneren onze leden dringend aan de indiening van een briefkaart, voor of uiterlijk op 15 November a.s., aan het adres van W. Marcus, Heveaweg 24, Meester-Cornelis, met vermelding:

VOÓR OF TEGEN, ¹⁾

FUSIE MET LOCALE TECHNIEK.

Het Hoofd Bestuur.

AFSCHRIFT REQUEST.

Aan
Zijne excellentie den Gouverneur-
Generaal van Nederlandsch-Indië
te
Buitenzorg.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen W. H. Th. Marcus en W. Twigt, respectievelijk Voorzitter en wd. Secretaris van de Centrale van Indische Vakorganisaties van Overheidspersoneel (C. I. V. O.) handelende voor en namens deze Centrale;

¹⁾ Men schrijft op de briefkaart Voór, als men de fusie wenscht, en Tegen indien men de fusie niet wil laten doorgaan.

dat blijkens een bericht in het „Bataviaasch Nieuwsblad” van Woensdag 11 October 1933, onder het hoofd „Het Capitulantenstelstel” — waarvan hierbij een uitknipsel moge worden aangeboden — het in de bedoeling ligt om Europeesche militairen, die daartoe den wensch te kennen geven in een bepaald dienstverband te doen overgaan in de middelbare betrekkingen bij verschillende Departementen en diensten, waarbij rekening wordt gehouden met de opleiding en de speciale functie van den betrokken militair;

dat het bericht bovendien vermeldt: „in het telegram wordt nog gewezen op het feit, dat in Nederland veel jongelui zijn, die het einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten en voor uitzending geschikt zijn”;

dat er sprake is van grooten spoed, terwijl wordt verlangd dat verschillende instanties reeds vóór 15 October hun advies bij het Legerbestuur moeten hebben ingediend;

dat het doen overgaan van Europeesche militairen in de middelbare betrekkingen bij verschillende Departementen ongetwijfeld gepaard zal gaan met ruime afvloeiing van reeds indienst zijnd personeel, omdat anders geen bezuiniging zal kunnen worden verkregen;

dat de mededeeling, dat „in Nederland veel jongelui zijn, die het einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten en voor uitzending geschikt zijn”, de vrees doet rijzen, dat massa-import van deze abiturienten zal plaats hebben, waarvoor om bezuiniging te kunnen bereiken een evengroot, zoo niet een grooter aantal van reeds indienst zijnde ambtenaren zal moeten plaats maken;

dat deze maatregelen de toch reeds overvoerde arbeidsmarkt h.t.l. beduidend en in ongunstigen zin zullen beïnvloeden;

dat van zelf sprekend ook andere ongewenschte gevolgen daaruit zullen voortvloeien, hetgeen naar bescheiden meening niet in 's Landsbelang zal kunnen zijn, noch in het belang van de rustige elementen in onze Indische samenleving.

Redenen, waarom zij zich tot Uwe Excellentie wenden met het eerbiedig verzoek het wel daarheen te willen leiden, dat de Indische burgerlijke ambtenaren niet nog meer zullen worden getroffen door de komende bezuinigingsmaatregelen en dat geen uitzending van werkkrachten zal plaats hebben zolang Indië zelf in de eventueel noodige aanvulling van tekorten kan voorzien.

't Welk doende enz.
w.g. W. MARCUS.

Voorzitter.
w.g. TWIGT.
wd. Secretaris.

HET CAPITULANTENSTELSEL.

In het *Bataviaasch Nieuwsblad* van woensdag 11 October en van donderdag 12 October j.l. komen de volgende berichten voor:

11 Oct. „Het Capitulantenstelsel is reeds herhaaldelijk in bespreking geweest, mede met het oog op de financiële eischen van ons staand leger in zijn tegenwoordige organisatie.

Naar wij vernemen heeft de minister van koloniën thans de Indische regeering, in verband met de voorgenomen bezuiniging van niet minder dan 15 miljoen op de Indische defensie, verzocht dit vraagstuk thans met groote voortvarendheid in studie te nemen en tevens richtlijnen aangegeven voor die studie.

Het zou in de bedoeling liggen de Europeesche militairen, die daartoe den wensch te kennen geven in een bepaald dienstverband te doen overgaan in de middelbare betrekkingen bij verschillende departementen en diensten, waarbij rekening wordt gehouden met de opleiding en de speciale functie van den betrokken militair.

In het telegram wordt nog gewezen op het feit, dat in Nederland veel jongelui zijn, die het einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten en voor uitzending geschikt zijn.

Met de burger-departementen wordt thans overleg gepleegd, waarvoor de chef van den generalen staf, generaal-majoor Boerstra, thans te Batavia vertoeft. Er wordt grooten spoed verlangd: van bepaalde instanties moet reeds vóór 16 October het advies het legerbestuur hebben bereikt. Bij den generalen staf schijnt het plan veel sympathie te vinden.”

12. Oct. „Omtrent de in studie zijnde invoering van het capitulanten-stelsel kunnen wij nog mededeelen, dat het in de bedoeling van den minister ligt, dat uitgezonden militairen die binnen zes jaren den onderofficiërsrang hebben bereikt, in burgerdienst overgaan.

Eerst daarna zullen zij, die niet in militairen dienst wenschen te blijven, een cursus volgen voor de verschillende taken van dienst, waarin zij wenschen over te gaan.

De leeftijd van de betrokken militairen bij overgang in civielen dienst zal niet hooger dan dertig jaar mogen zijn”.

De C. I. V. O. heeft oogenblikkelijk — op het eerste bericht reeds — gereageerd, en een rekest gepleegd, dat wij in dit nummer hebben opgenomen. Een ieder, die een klein beetje nadenkt, en overigens min of meer op de hoogte is van de politiek en van politieke verhoudingen, zal bij het lezen van de geciteerde mededeelingen volkomen „op de hoogte” zijn, en niet in het minst verwonderd of teleurgesteld. Het is immers *vanzelfsprekend*, dat het „overzeesche gebiedsdeel”, het „oostersche” deel van de „Rijks-éénheid”? zal *dienen* het belang van Nederland en van de Nedelanders

Waarvoor heeft men anders „koloniën?” Het is waar, dat die koloniën bevolkt zijn, en dat die bevolking — heterogeen; *zelfs* zijn er onder hen „Nederlanders,” rechtens, door geboorte — óók een goed plaatsje onder de zon verlangt; ja dat is nu wel zoo, doch *eerst* zal gezorgd moeten worden voor „de uitgezondenen!” Die moeten immers „het Gezag” schragen tegen tegen óók tegen de *loyale* elementen? Tjonge, Nederland is zoo ver van Indië verwijderd, dat men daar geen idee schijnt te hebben van de toestanden en verhoudingen in dit goede land.

Wat zal het gevolg wel zijn van de doorvoering der bezuinigingsmaatregelen, volgens de door den Minister gegeven „richtlijnen?” Honderden „uitgezonden” militairen worden in middelbare betrekkingen geplaatst. Ze zullen zich in den eersten tijd nog moeten „inwerken”, en dat zal hun door de collega's — dat is absoluut menscheijk — niet zoo gemakkelijk worden gemaakt, en over het algemeen zal er *doorloopen* tusschen de ex-militairen en de rest een gespannen verhouding blijven bestaan. De verhoudingen — in het algemeen — zullen zich toespitsen tot een „sana”- en een „sinie”-patij. Waarom? Om de doodeenvoudige reden, dat vele honderden „hiergeboren”- en „getogen”-ambtenaren zullen worden aan den dijk gezet, om plaats te maken voor de *uitverkoren* „uitgezondenen.” En de Minister heeft nog meer fraais in het vooruitzicht gesteld.

„In het telegram wordt nog gewezen op het feit, dat in Nederland veel jongelui zijn, die het einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten en voor uitzending geschikt zijn.”

Welzeker, die zullen straks wel als „milicien” de olievelden moeten beschermen tegen den Japanees. En ze zullen voorts goede diensten kunnen bewijzen, indien er „honger-herrie's” zullen komen. Van die „onbetrouwbare” Indo's en Inlanders. Jazeker, want al die „loyale” I.E.V.-ers en Inheemschen, dat is maar „larie.” Bovendien, de Nederlanders moeten aan een baan geholpen worden, en nogmaals: „waarvoor heeft men anders kolonieën?”

Het wordt waarlijk aan de rustige en goede staatsburgers steeds moeilijker gemaakt om onderscheid te *blijven* maken tusschen het *wettige Gezag*, dat eerbiedigd moet worden, en de door de regeerders, uit Holland geïnstrueerd, toegepaste regeer-methoden. Het *Gezag*, dat *blijft*, en de *politiek van regeeringspersonen*, die gaan, zijn op slot van zaken niet van elkaar te scheiden, vooral indien de geregeerden droevig moeten ondervinden het negeeren van hun belangen. Is de heer Dr. Colijn dan heelemaal zijn Indische dienstdtijd vergeten?

Wij zijn uitermate benieuwd naar de berichten, die de heeren Kusters van het V. V. O., Wiranatakoesoema van de P. P. B. B. en de Hoog van het I. E. V. uit Holland zullen brengen. Ze komen bij den heer Colijn pleiten voor ja, waarvoor eigenlijk? 't Is bekend, dat het in hoofdzaak zal gaan over de salarisvoorstellen van Buuren. Doch nergens is vastgelegd, hoe bijv. de heer Kusters, indien hij in een hoekje zal worden gedrongen, de zaken der Indische ambtenaren zal bepleiten. Als maar niet geschermd wordt met „natuurlijk” en „persoonlijk” recht der „uitgezonden”, zooals gedaan is ten aanzien van het buitenlandsch verlof.

De heer Wiranatakoesoema is eenigszins gebonden. Zijn organisatie heeft zich o.m. uitgesproken vóór terugbrengen naar het peil der A. schalen van *alle* niet-uitgezonden en handhaving van het peil der A. schalen op een niveau als dat van de Inheemsche B. B. ambtenaren. Lollig voor de „hiergeboren” en „getogen” B. en C. schalers is dit natuurlijk niet.

Slechts van den heer de Hoog is voor de B. en A. schalers nog wel iets te verwachten, omdat hij óók gebonden is door de uitspraak van het I. E. V. Maar het is zoo zeker als wat, dat de Minister van Koloniën, de heer Dr. Colijn, zich daar niets van zal aantrekken. Zijne Excellentie is „vasthoudend,” en hij heeft bereids aan de Indische Regeering „richtlijnen” gegeven. Deze „richtlijnen” zijn duidelijk aangegeven door het z.g. capitulantenstelsel en de mededeeling, dat er in Nederland „veel jongelui” zijn, die een einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten, en „ge-

schikt zijn om te worden uitgezonden.” De heer Dr. Colijn krabbelt heusch niet terug. En daarom vrinden: maakt propaganda voor een éénheidsfront van *Blijvers!*

W. M.

DE SALARIS-HERZIENING.

Het was wel te verwachten, dat de heer Mr. Dr. van Buuren succes zou hebben bij den Minister van Koloniën. In de eerste plaats reeds daarom, dat zijn „herziening” plus „herwaardeering” een *zeer bedwinnende* bezuiniging zullen brengen, maar bovendien ook voor de toekomst de personeelskosten terug zullen brengen binnen zeer enge grenzen, tengevolge van het z.g. „blok-systeem” en *knippen* van de formaties! Bij de bespreking der salarisvoorstellen zal daarop dzz. nog terdege op worden teruggekomen, en wij zullen alsmaardoor moeten aandringen op „herziening” van het moordende „systeem” der Salaris-Commissie van Buuren.

In de tweede plaats is er een *nieuw* element in de Indische bezoldigingsregeling ingevoerd. Hebben wij het bij het rechte eind, dan vinden wij den heer Mr. Dr. van Buuren „openlijker” dan de heer Dr. Colijn, omdat Zijne Excellentie door „verzachting” de tóch gemaakte tegenstelling „sana-sini” schijnt aannemelijker te willen maken. Wij laten nu eerst het desbetreffende bericht, uit het *Bataviaasch Nieuwsblad* van dinsdag 17 October j.l., volgen, en zullen aan de hand daarvan trachten aan te geven, wat met het voogaande door ons bedoeld wordt.

„Naar wij hooren is thans hier te lande bericht ontvangen, dat de Minister van Koloniën *ackoord gaat met de grondslagen* (Attendeering van mij. W.M.) der Salaris-herziening van Buuren.

De salarissen C.-ambtenaren (Dit is n.h.v. door de Redactie van het *Bat. Nieuwsblad* verkeerd ingezien. W.M.) zullen echter nog meer naar beneden moeten worden gebracht dan de salaris-commissie voorstelde”.

Wat thans geciteerd wordt, is een officiële mededeeling.

„Het vraagstuk van de herziening der bezoldigingen verkeert thans in het stadium, dat voorloopig ingesteld is met *den algemeenen opzet der salariscommissie*, (Attendeering van mij. W.M.) behoudens dat verdere verlaging van het salarispeil *speciaal voor zgn importbetrekkingen* (Attendeering van mij. W.M.) noodzakelijk wordt geacht.

Over de uitwerking moet nog nader overleg gepleegd worden, in verband waarmee Mr. Dr. van Buuren 24 October uit Nederland vertrekt naar Indië, waar hij 19 November zal aankomen.

Verwacht wordt, dat de herziening 1 April 1934 zal worden ingevoerd, in verband waarmee kan worden medege-deeld, dat een verdere korting met ingang van 1 Jan. 1934 niet in de bedoeling ligt”.

Wij hebben van de niet-officieële mededeeling doen cursiveeren een gedeelte: „accord gaat met de grondslagen”, omdat wij daarop de aandacht willen vestigen. Er blijkt in elk geval uit dat de grondslagen der B. B. L. zullen worden verlaten, en *nu* reeds weet iedere belanghebbende, dat de A., B., en C.-schalen zullen verdwijnen. Doch toevalligerwijze is het ons ook bekend, dat de heer Mr. Dr. van Buuren bij zijn „herziening” en „herwaardeering” voor oogen gestaan heeft het Britsch-Indische systeem. Hij wenscht onderscheid te maken tusschen — laat ons het zóó noemen — „staf”-betrekkingen en de rest. De staf-betrekkingen zullen *uitsluitend* bekleed worden door — natuurlijk geselecteerde — „importkrachten”, en daarmee in overeenstemming is het volgende gedeelte van de officieële mededeeling: „speciaal voor zgn. importbetrekkingen.” Het officieële bericht heeft het ook over: „den algemeenen opzet der salaris-commissie,” wat op niet anders doelen kan dan juist op de invoering der differentiatie: „sanasini”. Het gaat niet om de C.-schalers en de rest, maar wel degelijk om een principieele scheiding van — anders gezegd — „kern-diensten” en „gedecentraliseerde-diensten.” Wat door den regeeringsgemachtigde in den Volksraad aan den heer de Hoog, bij de besprekingen over de salarisherziening, gezegd is, komt thans in een helderder licht te staan.

„De heer de Hoog mag wel dankbaar zijn met de nieuwe voorstellen, omdat *daardoor de komst van importkrachten belemmerd wordt*, (Attendeering van mij. W. M.) zoodat de Indo-Europeanen, de Blijvers, betere kansen zullen krijgen”.

Indien alléén voor de zgn. „importbetrekkingen” — zéér enkele slechts — importkrachten zullen worden „uitgezonden”, dan kan de regeeringsgemachtigde gelijk hebben. Maar eh, zal Nederland niet bezwaar hebben tegen het voornemen der Indische regeering — en inhaerent aan het „stelsel” van Buuren — om Indië niet langer te doen dienen als débouché voor de „overtollige” arbeidskrachten op de Nederlandsche arbeidsmarkt? De heer Dr. Colijn heeft — men leze er de betrekkelijke passage van „het capitulantstelsel” maar eens op na — zoo juist nog verklaard, dat in Nederland „veel jongelui” zijn, die het einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten, en „geschikt zijn om te worden uitgezonden.”

Het wordt me te machtig. Ik onderbreek mijn beschouwingen, en stel voor aan alle Blijvers, zoowel hen, die „in de politiek” als „in de vakbeweging” zijn georganiseerd, om één Blijversfront te vormen, en *in de eerste plaats* te ontwerpen een *nieuwe Indische bezoldigingsregeling*, en een *nieuwe Indische pensioenregeling* op de volgende basis:

I. *Salaris* over de geheele linie, behalve voor de zgn. „importbetrekkingen”, op *hoogstens* het A. peil der Inheemsche B. B. ambtenaren.

II. *Normaal pensioen* na dertig jaren actieven Indischen dienst, op een leeftijd van vijftig jaar.

III. Normaal pensioen bedraagt veertig procent van het gemiddelde maandelijksche inkomen, over vierentwintig maanden berekend. Wordt het pensioen buiten Indië verteerd, dan gaat er tien procent van af.

IV. De onderwijs-inrichtingen h.t.l. zullen „op behoorlijk peil” moeten worden gebracht, en de verschillende diensten moeten op „bescheidener voet” worden opgezet. Dan zullen er *veel meer* „hiergeboren” en „getogen” personen kunnen worden tewerk gesteld *voor hetzelfde* geld, en de diensten kunnen veel beter marcheeren.

Voorloopig zal ik het hierbij laten, doch er aanhoudend op terug komen, totdat..... dat weet God alléén. De Blijvers dienen nu toch eindelijk eens hun verlamme gemakzucht af te leggen: *Organiseert U, verenigt U, en heft een krachtig geluid aan.* Op hoop van zegen!

W. M.

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Departement.

Geplaatst op het hoofdkantoor der Burgerlijke Openbare Werken te Batavia de opzichter 1ste klasse Anwar, thans toegevoegd aan den Resident van Sumatra's Westkust;

Waterstaat.

Eervol ontheven van zijne ter beschikkingstelling van de provincie West-Java;

1. de opzichter 1ste klasse Raden Oetomo;
2. de tijdelijk waarnemend opzichter A.M. Grootjans;

Toegevoegd:

1. aan den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden ten behoeve van den Waterstaatsdienst in genoemd gewest de opzichter 1ste klasse Raden Oetomo voornoemd;
2. aan den Resident van Sumatra's Westkust ten behoeve van den Waterstaatsdienst in genoemd gewest de opzichter Ch. C. Frietman, thans geplaatst op het hoofdkantoor der Burgerlijke Openbare Werken te Batavia;
3. aan den Resident van Riouw en Onderhoorigheden ten behoeve van den Waterstaatsdienst in genoemd gewest de tijdelijk waarnemend opzichter A. M. Grootjans voornoemd.

Ter beschikking gesteld van de provincie West-Java:

1. de opzichter 1ste klasse Marah Zainul Abidin, thans toegevoegd aan den Resident van Riouw en Onderhoorigheden;
2. de opzichter Raden Toersino, thans toegevoegd aan den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.